

Werkblad

SPREEKWOORDEN EN GEZEGDEN UIT DE MIDDELEEUWEN:

Vroeger kon nauwelijks iemand lezen en schrijven. Ook bij de opleiding van de ridders paste men deze deugden niet veel toe.

Levenswijsheden in korte vorm komen vaak nog uit deze tijd. Ben jij hiermee bekend?

Zoek het begin en einde bij elkaar, dan kun je ook de betekenis lezen.

spreekwoord deel 1	spreekwoord deel 2	betekenis	herkomst
Iets te vuur en te zwaard	sporen verdiend.	Hij heeft zijn bekwaamheid bewezen.	<i>De jonge ridders gekregen gouden sporen aangebonden. Als zij hun eerste toernooi hadden gewonnen, hadden zij zich deze pas oprecht verdiend.</i>
Iets in zijn	bestrijden/verdedigen.	Alle beschikbare middelen gebruiken in de strijd.	<i>Om iets te vernietigen gebruikte men o.a. brandstichting.</i>
Dat komt in zijn	kunnen staan.	De mindere zijn van hem/haar.	<i>Het water aanreiken was een laag onedel werkje, als iemand zelfs dat niet mocht doen, was hij niets waard.</i>
De hielen	schild voeren.	In het geheim een plannetje hebben of maken!	<i>De ridders konden hun wapens achter hun schild verbergen en vriendelijk doen, later echter toeslaan.</i>
Niet in iemands schaduw	kraam te pas.	Dat kan hij wel gebruiken.	<i>Als iemand iets goed kon gebruiken, iets op dat moment goed uit kwam. Of het bod goed was.</i>
Hij heeft zijn	lichten.	Er vandoor gaan.	<i>Het stiekem verlaten van de herberg noemde men „de hielen lichten“.</i>
Ik voel me	bovenop doen!	Je nog meer inspanssen!	<i>Kookpannen hingen aan tandwielen boven het vuur, moest het eten eerder klaar zijn, werd hij een tand naar beneden gelegd.</i>
Er een schepje	geradbraakt.	Uitgeput zijn, je ellendig voelen.	<i>Het ijzeren wiel was een folterwerktuig. Wilde men iemand aan het praten krijgen, werd hij hieraan vastgebonden en geslagen.</i>